

COVID-19 Tokoni ki he Vahé (Wage Subsidy) 'Ākosi 2021

Ko e fakamatalá ni ko ha fakahinohino pē. Ko e fakapapau ki he Tokoni ki he Vahé, 'oku ma'u ia 'i he uepisaiti (website) 'a e Work and Income pea 'oku 'i ai mo e ngaahi fakamatala fakaikiiki kotoa pē ki he malava ke kau ki a'í mo e ngaahi fiema'u ke fakakakató, pea 'oku mafai ange foki ia 'i ha toe ngaahi fakamatala kehe.

- Ko e COVID-19 Tokoni ki he Vahé 'Ākosi 2021 ko ha totongi ia ke tokoni'i e ngaahi ngāue'anga 'i Nu'u Silá ni kátoa, ke nau malava 'o hokohoko atu 'a e vahe 'enau kau ngāue mo malu'i 'a e ngaahi ngāue 'a e ngaahi pisinisi kuo uesia 'e hono hokohoko atu 'o e Fakatokanga Lēvolo 3 mo e 4 talu me'í he 'aho 17 'o 'Ākosi 2021.
- Ko e takai kotoa pē 'a e Tokoni ki he Vahé 'Ākosi 2021 'oku fe'unga ia mo e vahe 'i he uike 'e ua 'a ia 'oku totongi fakakātoa atu 'a e \$600 ki he uike ma'á e tokotaha ngāue taimi kakató pea \$359.00 leva ki he uike ki he tokotaha ngāue fakataimi (part-time) takitaha.
- Ko e takai takitaha 'oku fiema'u ki ai ha tohi kole fo'ou, pea kuo pau ke fakapapau'i 'e he ngaahi pisinisi 'oku nau fakakakato 'a e ngaahi makatu'unga kotoa pē ki he tohi kole takitaha.
- Kuo fakahoko ha ngaahi totongi 'o e Tokoni ki he Vahé 'Ākosi 2021 'e nima. 'Oku kau ki ai ha:
 - Totongi 'o e uike 'e ua ke kamata'aki 'o 'atā atu me'í he 9 am, 'o e 'aho Falaite 20 'o 'Ākosi ki he 7 am, 'o e 'aho Falaite 3 'o Sepitemá - tāpuni
 - Totongi 'o e uike 'e ua hono ua 'o 'atā atu me'í he 9 am, 'o e 'aho Falaite 3 'o Sepitemá ki he 11.59 pm 'o e 'aho Tu'apulelulu 16 'o Sepitemá - tāpuni
 - Totongi 'o e uike 'e ua hono tolu 'o 'atā atu me'í he 9 am, 'o e 'aho Falaite 17 'o Sepitemá ki he 11.59 pm 'o e 'aho Tu'apulelulu 30 'o Sepitemá - tāpuni
 - Totongi 'o e uike 'e ua hono fā 'o 'atā atu me'í he 9 am, 'o e 'aho Falaite 1 'o 'Okatopá ki he 11.59 pm 'o e 'aho Tu'apulelulu 14 'o 'Okatopá - tāpuni
 - Totongi 'o e uike 'e ua hono nima 'o 'atā atu me'í he 9 am, 'o e 'aho Falaite 15 'o 'Okatopá ki he 11.59 pm 'o e 'aho Tu'apulelulu 28 'o 'Okatopá.
- Kapau na'á ke kole ki ha Tokoni ki he Vahé kimu'a, te ke lava 'o toe tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #5 'i ha 'osi ha uike 'e ua me'í ho'o tohi kole fakamuimui

tahá. Ko ia ai, kapau na`á ke tohi kole mai `i he `aho Tu`apulelulu 14 `o `Okatopá, te ke lava `o toe tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #5 `i he `aho Tu`apulelulu, 28 `o `Okatopá. `E `ikai lava ke tali `a e ngaahi tohi kole mai kimu`a aí. `E fiema`u ke ke tatali ki he faka`osinga `o e totongi fakauike uá ka ke toki tohi kole.

- Kapau na`e `ikai te ke tohi kole mai ki he ngaahi Tokoni ki he Vahé kimu`á, te ke kei lava pe `o tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #5 meí he `aho Falaite, 15 `o `Okatopá `o kapau `okú ke fakakato `a e ngaahi me`a kotoa pē `oku fiema`u ki aí.
- `E lava ke fakahū mai `a e ngaahi tohi kolé `i he uepisaiti `a e Work and Income, www.workandincome.govt.nz/wagesubsidy
- **Ke fakapapau`i `oku vave `a e ngāue ki ho`o tohi kolé, `oku mahu`inga ke tatau `a e fakamatala `oku `omai `i ho`o tohi kolé mo ia `oku tauhi `e he Potungāue Tukupau Vāhenga (Inland Revenue)** (hangē ko e fika IR, hingoa, `akauni pangikē, fakaikiiki `o e kau ngāué kau ai e hingoa mo e fika IR).
- `Oku totonu ke ke fakapapau`i `oku ke tohi kole mai ki he totongi totonú. Ko e ngaahi pisinisi `e n`ihi kuo nau tohi kole mai ki he Tokoni ki he Malōlō mei he Ngāué (Leave Support Scheme) pe ko e Tokoni Taimi Nounou ki he `Ikai Ma`u Ngāué (Short Term Absence Payment), ka na`a nau `uhinga ke nau tohi kole ki he COVID-19 Tokoni ki he Vahé `Ākosi 2021. (`E lava pē ke ma`u atu `e he ngaahi Pisinisi `a e taha `o e ngaahi totongi `e tolu mei he COVID-19 ki he tokotaha ngāue tatau, `i he taimi tatau.)

Ko e Ngaahi Fiema`u ki he Kau Ki Aí (Eligibility Criteria)

- Ko e ngaahi fiema`u ki he kau ki aí `oku vāofi `aupito pē mo ia na`e ngāue`aki `i he ngaahi tokoni `i Ma`asi 2021, kau ai mo e ngaahi me`a ke fakakakato `e he ngaahi ngāue`angá mo e vakai`i `o e tu`unga fakapa`angá.
- `Oku mahu`inga ke ke lau fakalelei `a e ngaahi fakamatala kotoa pē, kau ai `a e fakapapau `oku ke loto ki aí, pea fakapapau`i foki `oku ke fakakakato ia.
- Ko e sivi ki he tu`unga pa`anga hū maí ko ha holo ki lalo `o `oua `e to e si`i hifo he 40%. `Oku `uhinga `ení:
 - `Oku fiema`u ke ma`u `e he ngaahi pisinisi (pe fakafuofua ke ma`u) ha holo `i he`enau pa`anga hū maí `aki `a e si`isi`i taha ko e pēseti `e 40 `i he fo`i `aho `e 14:
 - `i he vaha`a `o e `aho 17–31 `o `Ākosí ki he `uluaki tokoni ki he vahé
 - meí he `aho 31 `o `Ākosí – 13 `o Sepitemá ki he Tokoni ki he Vahé #2
 - meí he `aho 14 `o Sepitemá – 27 `o Sepitemá ki he Tokoni ki he Vahé #3
 - meí he `aho 28 `o Sepitemá – 11 `o `Okatopá ki he Tokoni ki he Vahé #4
 - meí he `aho 12 `o `Okatopá – 25 `o `Okatopá ki he Tokoni ki he Vahé #5

'i hono fakafehoanaki atu ki he'enau pa'anga hū mai lolotonga 'i ha vaha'a taimi ko e 'aho anga maheni 'e 14 'i he uike 'e ono kimu'a pea hiki ki 'olunga 'a e Lēvolo Fakatokangá.

- Ko e ngaahi pisinisi 'oku lahi 'a e feliuliuaki 'o 'enau tu'unga fakapa'angá 'o fakatatau ki he feliuliuaki 'o e ngaahi faha'ita'ú, 'e lava ke fakafehoanaki honau tu'unga fakapa'angá ki he taimi tatau 'i he 2020 pe 2019, 'o kapau te nau lava 'o fakahaa'i 'oku hanga 'e he natula fakafaha'ita'u 'o 'enau pisinisi 'o 'ai ke faingata'a ange kiate kinautolu ke nau feau 'a e vakai'i 'o e tu'unga fakapa'angá 'i hono ngāue'aki 'a e vaha'a taimi 'o e fakafehoanaki.
- Kuo pau ke fakatupunga 'a e holo 'o e tu'unga 'o e pa'anga hū maí mei hano uesia ho'o pisinisi 'e he hokohoko atu ko ia 'o e Fakatokanga Lēvolo 3 mo e 4 meí he 'aho 17 'o 'Ākosi 2021.

Hili hono 'oatu 'o e totongi

- Kapau 'oku 'ikai ke hoko 'a e holo 'o e tu'unga pa'anga hū mai 'a ho'o pisinisi 'e fiema'u leva ke ke totongi fakafoki mai 'a e pa'anga tokoní.
- 'Oku fiema'u ho'o pisinisi ke ne teuteu mo tauhi ha fakamo'oni ke poupou'i 'aki ho'o fakapapaú (ka 'oku 'ikai fiema'u ke ke 'omai 'eni 'i ho'o tohi kolé).
- 'E fakakakato 'e he MSD 'a e ngaahi vakai'i kotoa pē ki he puipuitu'a mo e tu'unga faitotonu 'o e tohi kolé. 'Oku 'uhinga 'eni 'e kole ki ha ni'ihí 'o kinautolu na'e tohi kole maí kenau 'omai ha fakamo'oni ki he holo 'o 'enau tu'unga fakapa'angá.
- Kapau 'e tu'utu'uni 'e he Pule'angá ke fakalōloa atu 'a e tokoni ki he vahé, 'e fiema'u ke toe fakahū mai 'e ho'o pisinisi ha toe tohi kole 'e taha.